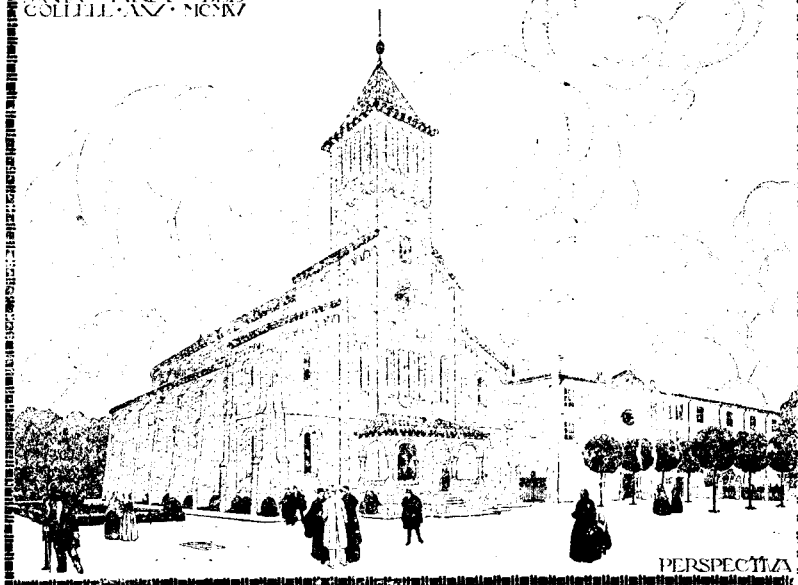

PROJECTE DE SGIESIA
DEL SANTUARI DE
SANTA MARIA DEL
COLLELLAN NICOM

JOSEP RENOM COSTA
ARQUITECTE

*Placet avimus concedimus benedictionem apostolicam
omnibus et singulis qui operam dabunt aedificationi
ecclesiae supradictae*

Ex aedibus Vaticanis die 16. Junii 1915

Benedictus PP. XV

BUTLLETÍ DEL SANTUARI

DE

S.^{TA} MARIA DEL COLLELLAN

Octubre de 1919

N.º 17

AMB CENSURA ECLESIASTICA

HISTORIA DEL SANTUARIO DE NUESTRA SEÑORA DEL COLLELL

DESDE SU ORIGEN Y FUNDACION HASTA EL PRESENTE

por el Rdo. D. José Boera, profesor que fué de este Seminario-Colegio

CAPÍTULO VII

Culto y veneración que se tributaba a Nuestra Señora

*Pinguescent speciosa deserti: et exultatione colles
accingentur. Sal. LXIV-13.*

Será pingüe lo hermoso del desierto: y los col-
lados se ceñirán de alegría.

(Continuación)

Además de las funciones sobredichas, se celebraban en esta iglesia algunas otras con particular solemnidad y concurrencia de devotos en ciertas fiestas del año, a saber: el día de la Inmaculada Concepción de María a 8 de Diciembre, en que se hacía extracción de Pavordes o Administradores: el día primero del año, o sea, de la Circuncisión del Señor, en el cual se convidaban a los S.S. Párrocos de Torn, de Mieras y algunos otros sacerdotes, para dar curso a la devoción de los fieles que venían de esos pueblos al Santuario, en donde hacían sus oraciones y recibían los santos sacramentos para ganar las indulgencias que están concedidas; siendo de notar que por la tarde de este día, se cantaba la Salve varias veces a petición de los devotos que daban limosna para ello: el día de la Anunciación de Ntra. Señora en 25 de Marzo, en el cual se celebraba la fiesta mayor del Santuario. Era sin cuento la muchedumbre de devotos que de los pueblos vecinos venían a esta Capilla, en donde hacían muchas fiestas a la Sma. Virgen, cantándole gozos, coplas, villancicos, y otras cosas de alegría y regocijo. Los Pavordes a su vez se prevenían con anticipación a fin de que nada faltara a la concurrencia en dicho día; por que, mientras por una parte se procuraban vituallas para que la gente a su tiempo pudiera tomar refección, por otra, llamaban confesores en número de diez u ocho a fin de despachar a los devotos, que ordinariamente solían ser sobre cuatrocientos los que recibían la Sagrada Comunión. Más tarde, se trasladó dicha fiesta al día 8 de Septiembre, en que se celebraba la Natividad de Ntra. Señora ya por que la Comunidad en Marzo estaba las más veces ocupada en las funciones de la Santa Cuaresma, como también para que los fieles pudieran ganar la indulgencia plenaria que está concedida a dicha festividad.

También se celebraba el novenario de San Francisco Xavier en tiempo de cuaresma, el jubileo de las Cuarenta Horas por privilegio de siete años, y un crecido número de misas testamentarias y aniversarios de pía fundación en sus tiempos señalados.

Ultimamente, en tiempo de Santa Cuaresma, en virtud de una fundación que hizo Juan Roure Pbro., Cura de Cornellá y capellán residente que fué de esta Casa, se predicaban ocho sermones que iban precedidos de la enseñanza de Catecismo y explicación de varios ejemplos morales, acomodados a la capacidad y necesidad del auditorio, por espacio de tres cuartos de hora; y por remate de la función se cantaba el salmo Miserere, durante el cual debían permanecer encendidas dos velas delante el Santo Cristo en su propio altar.

Muchas de estas funciones han cesado con el tiempo, como los Maitines, Laudes, Completas y Horas cantadas, procesión del Santísimo Nombre de Jesús, novenario de San Francisco, Cuarenta Horas y otras de pía fundación, que se han perdido sucesivamente, como se perdieron las rentas que las sostenían; con todo sea dicho de paso, que si han disminuído las funciones de obligación, han aumentado las de devoción; porque en el día de hoy están en observancia, no solo muchas de las funciones sobredichas, si que también el mes de San José con panegírico en el día de su fiesta; el mes de Mayo con sermón y canto en los Domingos y fiestas; y los Domingos de Cuaresma con procesión del Vía Crucis, canto y asistencia de muchos devotos que siguen las estaciones con edificación y recogimiento; los primeros domingos de cada mes con procesión del Smo. Rosario; todas las festividades del año con misa cantada, sermón y frecuencia de Sacramentos; y para acabar con menos palabras diré, que se celebran en esta Iglesia todas las funciones del año, cual se acostumbraba en las Iglesias principales, a excepción de aquellas que son exclusivamente de derecho parroquial.

Ahora vienen de propósito aquellas palabras del real profeta en el Sal. LXIV. «Será pingüe lo hermoso del desierto, y los collados se ceñirán de alegría» con las cuales palabras, si bien el profeta Rey declaró en profecía el regocijo que experimentarían las tierras de Israel, a la vuelta de su pueblo del cautiverio de Babilonia; con todo para ningún lugar ni tiempo parecen más oportunas que para el presente: porque ¿qué valles se han visto en ningún tiempo más henchidos de alegría y regocijo que estos valles, cuando los cruzan pueblos enteros de devotos, que con el rosario entre manos vienen a visitar a Ntra. Señora, cantando sus misterios y alabanzas, y repitiendo cien veces el Ave María? ¿Qué desierto se ha visto alguna vez más lleno de vida que este desierto, cuando resuenan en las cercas del contorno las estrofas del *Ave maris Stella*, que cantan los capellanes de esta casa en las procesiones del Smo. Rosario? ¿Qué collado se ha visto mejor pisado ni más bendecido que este collado, cuando centenares de labios a un tiempo besan sus toscas arenas después de haber pronunciado aquellas palabras del Vía Crucis: Os adoramos y bendecimos, Señor, por que con vuestra Sangre

habeis redimido al mundo? ¿Qué soledad se ha visto por ventura más animada que esta soledad, cuando por la noche cincuenta lenguas a la vez rompen con aquella salutación a la Virgen: *Salve, Regina, Mater misericordiæ*? Es tan afectuoso y arrobador este momento solemne, que he visto saltar lágrimas de ternura a personas profundamente conmovidas que asistían por vez primera a este acto religioso: ¡Cuántas veces se han detenido ante los muros de esta Casa transeuntes y peregrinos, devotamente afectados al oír el canto de la *Salve*, que interrumpía el silencio de la noche en esta mansión solitaria!

Mandamientos relativos a la administración y funciones del Santuario del Collell

Entre las ordenaciones que los Señores Obispos de Gerona mandaron observarse en la presente Casa y Capilla en las visitas que personalmente o por sus Visitadores generales hicieron a ella, como más notables están las siguientes:

Mandamientos hechos por el M. Rdo. Sr. Juan Viladés, Pbro., Doctor en S. T. Rector de la Iglesia parroquial de S. Pedro de Pineda, Visitador nombrado por el Ilmo. y Rdmo. Señor Don Onofre Reart, por la gracia de Dios y de la Sta. Sede Apostólica, Obispo de Gerona y del Consejo de S. Magestad, en la visita hecha personalmente por él, el día abajo escrito en la Iglesia de Ntra. Sra. del Collell constituida dentro de la Parroquia de San Andrés del Torn.

Item, manda en virtud de la Santa obediencia al Capellán mayor de dicha Iglesia, y demás presbíteros residentes en ella, que todos los Domingos en la misa mayor se publiquen los aniversarios de fundación que deberán celebrarse en la semana siguiente, expresando el día en que tendrán lugar; y que en la celebración de dichos aniversarios asistan todos los capellanes que no estarán legítimamente impedidos, bajo pena de cinco sueldos por cada vez que dejen de asistir aplicables a la obra de dicha Iglesia; y así mismo, que asistan a todas las misas cantadas que se celebrarán en dicha Iglesia del Collell.

Item mando que de hoy en adelante cuando se harán las procesiones en dicha Casa, lo mismo del Smo. Rosario y Smo. Nombre de Jesús, como cualesquiera otras, los Pavordes de dicha Capilla que llevarán antorcha, no vayan entre los sacerdotes; sinó delante de ellos a una y otra parte de la Cruz, bajo pena de excomunión mayor *latæ sententiæ*.

Dados en dicha Iglesia de Ntra. Sra. del Collell a los XV del mes de Diciembre de MDCXVIII.—*Viladés Visitador.*

Mandamientos hechos por el Ilmo. y Rdmo. Sr. D. Garci Gil Manrique, por la gracia de Dios y de la Sta. Sede Apostólica Obispo de Gerona y del Consejo de S. Magestad, en la visita que S. Sria. ha hecho en la Iglesia y Capilla de Ntra. Sra. del Collell constituida dentro la

parroquia del Torn, de esta Diócesis de Gerona a XVII de Noviembre de MDCXXVIII.

Item, deseando su Sría. que tanto los aniversarios y misas fundadas en dicha Iglesia, como las misas que entren de devoción, se celebren por el Capellán mayor y demás presbíteros residentes en dicha Iglesia con la puntualidad debida; y a fin de que en esto no pueda haber descuento ni error alguno, S. Sría. ordena; que el Capellán mayor y Pavordes dentro dos meses compren dos libros, en uno de los cuales dicho Capellán mayor ú otro notará por días todas las misas de devoción que entrarán en dicha Iglesia, y el nombre y apellido de la persona que la da, si ella lo quisiere, siempre y cuando la limosna de la misa fuere de diez reales arriba, bajo pena de cinco libras pagaderas de bienes propios en iguales partes, y aplicables a lugares píos al arbitrio de S. Sría. y de entredicho personal; y en el otro libro se noten a si mismo por días, todas las misas y aniversarios que se vayan celebrando ya sean de fundación ya de devoción de esta manera; que cada uno de los dichos presbíteros que residirá en esta Iglesia, vaya notando en su página respectiva de dicho libro, día por día, las misas y aniversarios, sean de fundación o de devoción que celebre, bajo pena para cada uno de ellos de cincuenta sueldos, aplicables ut supra si en esto fueren negligentes y lo mismo en otra página de dicho libro harán los capellanes forasteros.

Dados en dicha Iglesia die, mense et anno quibus supra.—G. Obispo de Gerona.

(Continuará)

LITURGÍME

L'ADVENT

EXORTACIÓ CRISTIANA

Totes les veus profetals i les antigues clamors del *genus electum*, s'acorden ara—en el temps d'advent—amb la nostra veu suplicant en les fervors místiques del *Rorate cæli*...

Novament, en l'horitzó magnífic de la Iglesia s'inicien les tintes—morades, penitencials, de l'Advent, i la espectació dalirosa s'encèn en les nostres entràmenes, amb les resplandors poemàtiques d'una columna de foc.

Vindrà l'Amat desde les collades eternes, desde els mons eternals.

Totes les mels rosades del Hermón i les deliquioses perfums del Ararat serán al seu demunt, i Ell les escampará a voliors,—com en la sembra,—demunt el gromoll de nostres vides, avidament obertes...

Plourán els cels la gran rosada de la salut, i germinará l'agrum de la terra el plançó sel'lecte de la progenie immortal de David...

Deu serà amb nosaltres: d'un gran salt vindrá del Reialme a la nostra

vall, espinosa de pecats i d'arideses; i al cor de l'hivern, s'espletarán tots els vergers espirituals al seu magnífic adveniment...

De la claustra virginal de Maria, s'en vindrà als camins del mon, oretjant-los amb son exemple i amb el vent de sa Paraula.

Naixerà Infant, però en la plenitud de la Ciència i del Concell i replasmarà totes les coses en els cànons de la Sabiesa i la Veritat i la Virtut.

L'Església ens ensenya el ritme fervorós de la Espectació. Ella, per nosaltres, accentúa la pregària i el crit, i s'està (en l'espera del Espós,) letabunda i fervent, enriquint els moments de l'esperança amb el llagrimaig melós de sos plants.

Cenyida de gràcies, vestida d'explendors, se farà, però, adolorida i penitent en les diades espectants, perquè aprenguem d'ella en l'aparellament de nostres vides per tot el cicle d'Advent.

El Senyor vindrà en son dia; llavors sols serà complagut en els cors oberts per la rella del dolor i de la penitència, en les ànimes subjectes a la austeritat i la moderació, en les vides governades per el seny de la virtut i la oració.

Llencém del cor les mundanals cobejances, segons l'ensenyament de Sant Pau, i aparellém les nostres vides amb tota semença de virtut; que elles resplandeixin, per el Nadal festós, com uns jardinetes de delícia ont sigui complagut, el Divinal Espós, d'espigolar-hi les roses immortals de la nostra justificació.

No-gens-menys que orats fórem, d'oblidar-nos del sentit cristià del Advent, i de quedar-nos al marge de ses ensenyances i magnífiques virtuts.

Estérils i sense fruit ens trobaria dissortadament, el pas del Senyor.

Perderiem, en el nostre oblit, tot el *pondus* virtuós que caracteritza aquets temps d'espectació.

A la nostra condició de cristians adultes, enfortits en la ciència de la religió i en l'amistat de Déu, pertoca de comprendre i viurer el sentit íntim i essencial de la nostra liturgia i aparellar-nos a cada cicle cristià, segons el magisteri i la virtut doctrinal de la Església: fer—en resum—de nostra vida, un ressó personal i fidel dels batègs múltiples amb que ens alimenta la divinal Esposa del Anyell.

Si per l'Advent ens urgeix la llei del plany i la dolor, ja vindrà temps que les lluïssors esplèndides de la Pascua ens faràn la vida cantadora i regalimant de delícies, com un gerricó curull.

Ara com ara, planyem-nos de nostres oblids i pecats de nostres ires i escàndols, de la ceguera dels nostres ulls de esperit, del regal de nostra carn moridora i corrompuda, de la nostra inacció de virtut, del nostre temps malversat en les quimeres i vanitats del sígle, de nostres orgulls, de nostres vicis, de tota la càrrega feixuga de mort i de ruïna qu'hem acumulat al demunt de nostres vides... Planyem-nos en el silenci i en l'adoloriment més sincer, en la oració de la Església, en la seva liturgia penitencial, en la negació i limitació dels nostres desitjos, àdhuc dels indiferents o bons, però no necessaris per el nostre millorament en la virtut.

Plorèm en la gemegor amarga, que quan la plujada dels cels ens porti el nostre Salvador, sortirém a la rebuda amb una nova agilitat virtuosa en l'esperit i amb la seguretat de que serèm acollits a la divinal abraçada del Amor i al convit de les anyades eternes...

Arxiu i Biblioteca

NOTA BIBLIOGRÀFICA

ENCICLOPEDIA ESPASA.—Tomos XXXVIII i XXXIX

Editorial Espasa.—Barcelona

Acabém de rebre els tomos XXXVIII i XXXIX d'aquesta enciclopedia única a Espanya i, casi podriem dir, al mon, i forzosament havém d'interrompre la ressenya comensada per a parlar breument d'aixos dos últimament rebuts.

En primer lloc debém felicitar coralment als editors que sens defalliment de cap mena van continuant la tasca comensada sostinguent la obra a n'aquella altura a que la posaren de bon principi. Lo que costa de les grans obres no es comensar-les, sino sostenir-les i acabar-les i quant l'obra es de la qualitat de la que'ns ocupa, es mes d'admirar la constancia i la direcció que suposa l'haver-la sostingut sense decaurer en el seu valor científic ni en el seu interès artístic.

Tot aixó i molt més que podriem dir no ho trobarém extrany si pensém que les primeres figures de la intel·lectualitat espanyola, aixís com els que mes sobressurten en les belles arts a Espanya, molts d'ells al menys, treballen per la Enciclopedia Espasa, de manera que forman son cos de redacció una escullidíssima munió de sabis i artistes. Per xó no es extrany que tracti totes les matèries amb perfecció de tècnics. Hi ha obres aixís complexes que tractan amb preferència un ram particular de les ciències o de les arts, la Enciclopedia Espasa les tracta totes amb rara perfecció.

En eixos dos tomos, p. e., hi ha treballs de geografia tant importants com els que corresponen als mots: *Nicaragua, Nilo, Noruega, Nueva York, Nuremberg, Oceania*, etc.; de medicina com *Nefritis, Nervio*, etc.; de filosofia com *Negativo, Neves-colasticismo*; de Dret internacional com *Neutralidad*; de física com *Neumática*; biogràfics com *Necker, Newton, Nuñez, Nuño, Oca Blanca*, etc.; totes les manifestacions del saber humá tenen magnífica expressió en aquésta grandiosa obra, llegítima gloria de nostra patria.

Además la Bibliografía i la Il·lustració son digne complement a lo exposat. A cada mot qu'ho requereix acompanya una llarga llista de obres que'l lector pot consultar per ampliar coneixements.

Les il·lustracions son tal volta lo que més crida l'atenció perque no estavem acostumats a veure nostres arts gràfiques a l'altura de les presents i havém de fer constar que tota la il·lustració, al menys desde'l comensament de la guerra, ha sigut feta a Espanya.

Una volta més felicitem a la casa Espasa i ens gloriém de que sigui a Espanya i a Catalunya ahont se publiqui una obra que pot competir amb les mellors del mon.

CRÒNICA DEL COLLELL

Nòtula.—La Verge Santíssima—diu l'Església amb paraules del sagrat Llibre del Eclesiàstic—es el teberinte ufanós qui estent ses ramades d'honor i de gràcia, i oïdà com escauen a la nostra Reina estimadíssima aquestos conceptes inspirats.

No ens cansarem de repetir-ho, car és la nota gloriosa del culte a Santa Maria del Collell: a mida que passen els dies, creix i s'estén de faísó conçoladora la devoció a la Verge Apareguda qui té son Palau en la solitud d'eixes montanyes i a mida també que la devoció collellenca conquereix noves llars i abrusa nous cors, és multipliquen les gracies i favors devallats de la seva Ma tòt-poderosa.

Que ho digui sinó el romiatge ininterromput de tota l'estiuada; que ho diguin els cultes d'accions de gracies cèlebrats a sos peus; que ho diguin els ciris que tot-temps han adornat son altar en holocauste d'amor; que ho diguin les ofrenes tot-hora rebudes...

Santa Maria del Collell triomfa en sa devoció corprenedora, i en demostrar claríssimament quant lí plauen els homenatges rebuts en son Santuari predilecte, es el poble cristià, es sa fillada entera la que'n reb l'esplet de gracies i benediccions que floreixen als peus de la Reina estimada.

El Prelat.—En nostre número passat donàvem compte de l'estat delicat en que és trovava l'estimadíssim i venerable Sr. Bisbe Excm. Doctor Mas. A causa d'una inesperada agravació deixà Sant Hilari aon demorava, trasladant-se a la capital de la Diócesi. Gracies a Deu prompte passà el perill i are es trova a Mataró, gairebé refet de la greu malaltia soferta.

El Collell, que tant ha d'agrair al zelós Prelat, no deixarà de pregar a la seva Madona fins obtenir el complert restabliment.

La Romeria Empordanesa.—Ni l'abundosa pluja que caigué la vigilia, ni'l mal temps que amenaçava pogueren retraure als animosos empordanesos de la Baronía de Vilademuls de realitzar la seva anyal visita a Santa Maria del Collell.

Vingueren nodrides representacions dels pobles de Parets, Vilamarí, Orfans, Gallinés—aquesta presidida per son zelós Rector, l'antic alumne collellenc Mn. Miquel Masó—Vilademuls, Sant Marçal, Ollers.

Durant tot el dia de la Romeria no minvá l'animació celebrant-se els acostumats oficis particulars per a cada poble i el general per a tots reunits amb tota solemnitat. La recepció de Sagraments fou també molt notable.

Que la Verge del Collell beneeixi la devoció pràctica i esperit de sacrifici dels simpàtics romeus empordanesos que cada any veuen acreixer el seu tipic Romiatge.

De Casa.—Des del present curs exerceixen el càrrec d'auxiliars a les classes de la nostra Graduada, a més de Mn. Joaquim Dalmau, qui es trovava ja entre nosaltres l'any passat, Mn. Jeroni Vinyolas i Mn. Joan Serrabella.

Mn. Josep Vidal, Mn. Martirià Vila i Mn. Lluís Grabulosa, junt amb En Joaquim Cruañas i En Lluís Constans, son els encarregats de les distintes seccions de l'Internat.

Que a tots Deu nostre Senyor els hi dongui encert en sos càrrechs per a laborar, junts, en la poixança cada dia mes ferma del Collell.

El nou curs.—Si cada any és palesava amb la creixença constant del Pensionat la protèctio de la nostra Madona sobre el seu Casal, enguany ha arribat al seu *summum*, car, malgrat haver sigut admesos fins a 165 pensionistes, restaren sense poguer ésser ateses per manca absoluta de lloc gran nombre de peticions d'ingrés.

El crescut nombre d'admissions ha fet que s'emprenguessin obres que permetessin encabir-lo, havent-se transformat el Claustre antic en un magnífic dormitori general, instalant-se aiximateix en la Sala les dependències de Prefectura d'interns i Secretariat.

El dia 1.er d'Octubre tinguè lloc la solemne inauguració del curs, renuant-se el culte litúrgic integral tan típic del Col·lell amb la missa solemne que cantaren tots els col·legials, el motet *Salve Mater* a l'ofertori i els populars Goigs del Col·lell a l'últim Evangeli. Finida la missa nostre estimat senyor Rector pronuncià paraules de benvinguda per als estudiants, animant-los al conreu de la virtut i de la ciència i acte seguit tot el Claustre prestà el jurament prescrit per el Dret Canònic davant del propi Rector, delegat a l'efecte per l'Excm. Sr. Bisbe.

Sants Exercicis.—Seguint tradicional costum del Col·legi, el dia 9 d'Octubre començaren sants exercicis espirituals per a tots els alumnes. Els donà amb apostòlic zel Mn. Francisco Sala, de Casa Missió de Banyoles, esperant-se'n copiosíssima fruitada de virtuts juvenils.

Durant els actes dels exercicis foren cantats els *Novissims*, de Millet, obrint-se amb el *Veni Creator* i cloent-se amb el *Te Deum*. Durant la comunió general del diumenge foren cantats també escullidíssims motets.

Visites.—Durant la passada estiuada ha visitat el Col·lell l'il·lustrat diputat a corts per el Districte D. Lluís Pons i Tusquets a qui acompanyaven sa distingida esposa D.ª Concepció Cors de Pons, nostre volgut ex-alumne i antic diputat D. Pere Llosas Badía i sa respectable senyora D.ª Agna Serrat-Calvó de Llosas, padrina que fou de la primera pedra de la futura Basílica. Els il·lustres visitants recorregueren l'edifici i l'església en construcció i admiraren les joies del tresor de Santa Maria, fent immerescuts elogis que coralment agraim.

Sufragis.—S'han celebrat varis sufragis en aquest Casal de la Verge pel be dels passats de les famílies Perxés, d'Agullana, Figueras i Bros, de Sabadell, Frigola, de Pujarnol, i Prat, de Besalú. Que brilli per ells la llum perpetua.

Nostra Ordre Tercera.—Amb motiu d'escaurer-se enguany el primer Centenari de la instauració de la V. O. T. a Girona, els terciaris gironins han commemorat solemniament tan gloriosa data. Per al dia 8 de Setembre organitzaren un devot romiatge al Santuari de la Mare de Deu dels Angels, assistint-hi, com a mostra de solidaritat amb els germans d'aquella ciutat, una nodridíssima representació de la nostra O. T. en la que hi figuraven, a mes del nostre Sr. Rector Mn. Corcoy, director de la mateixa, els terciaris Dtors. Rabassa i Pagés, professors del Col·lell.

22; Per al 19 d'Octubre está anunciada a Girona una solemne Assembla de les V. O. T. diocesanes. En ella hi pendrà part, desenrotllant el tema «La T. O. com a medi de santificació de la joventut eclesiàstica» nostre comprofessor Mn. Burgas.

Cultes.—A mes de les festes litúrgiques—que de llarc temps tenen lloc al Col·lell amb tot esplendor—s'han vingut celebrant durant l'estiu, amb una freqüència que prova l'intensitat amb que la miraculosa Verge

Apareguda favoreix els seus devots, diferents oficis d'acció de gràcies per favors alcançats de la intercessió de Maria.

Entre'ls oficis celebrats n'hi figuren per encàrrec de les famílies Frigola, de Pujarnol; Casadevall, de Castelló d'Empuries; Juli, de Les Preses; Boxa, de Barcelona; Puigrefagut, de Vich; Coll-Carreras, de Girona; Plá, de El Torn; Llosas-Serrat-Calvó, d'Olot; Vila, de Vianya; Puigdevall i Planaferrana, de Sant Miquel; Fábrega, Giralt, Capdevila, Costa i Serra, de El Torn; Bellpuig i Gironés, de Ventatjol; Ribas, de Mieras; Callís, de Sant Salvador de Bianya, i altres.

Ademés, aprofitant l'estimable privilegi concedit al nostre Santuari cada dissabte s'ha vingut celebrant ofici votiu de la Verge, aixís com la corpredora devoció de la Salutació Sabatina que cada dia pren un caient mes collellenc. També tingué lloc un solemniat ofici de pregaries per a la pluja.

Ofrenes a la Verge.—Cada dia s'enriqueix més el Tresor de Santa Maria del Collell amb les carinyoses ofrenes dels seus fills reveladores de l'intens amor que li professen. Si prou eloqüents no fossen les llistes de les subscripcions per al nou Temple, ho palesaria aquesta secció que hem hagut de continuar a cada número del BUTLLETÍ.

Avui hem de registrar amb la natural joia de nostra part, els regals fets a la Madona per D.ª Maria Soler de Pujol, de Les Preses, consistent en un parell de penjants d'or amb esmeragdes, i per D.ª Lluïcia Salvador de Llorens, de Calonge, format per un ram de flors artificials.

Estadística pietosa.—El moviment del culte en el Santuari de Santa Maria del Collell dona el resultat següent:

Juliol:	388 misses	9 oficis	1200 comunións
Agost:	285 »	20 »	1385 »
Setembre:	245 »	25 »	3075 »

Devoció collellenca.—Agotades desseguida les belles imatges de la nostra Reina que modelá el conegut escultor barceloní Sr. Matamala, en breu serán posades a la venda les novament confeccionades en escaiola, pensant-se també la confecció del propi model en material dur que permeti indulgenciar-les.

Sembla que aviat els importants tallers «El Arte Cristiano» de Olot, empendrán la confecció d'un model més grós que permeti entronitzar la nostra Regina en les llars de tants devots com té arreu de Catalunya. També s'ha pensat en la construcció de plaques repujades, havent-se ja encarregat l'oportú model al renomnat artista gironí Sr. Vallmajor.

Tot aixó vindrá a satisfer una necessitat temps ha sentida per tants fills de la Verge Apareguda qui volen honorar tot temps la seva Imatge evocadora de bells records.

Nou religiós.—Ha ingressat ja al noviciat de la Companyia de Jesús a Gandia, l'aventatjat seminarista de Vich i volgut ex-alumne nostre En Carles Puigrefagut. El pietós jove no ha volgut deixar a sa família i amistats, sens visitar a la Mare amorosa qui despertá en son cor les primeres flamarades de la vocació religiosa i al Collell passá uns dies de afectuosa convivència amical.

Que Santa Maria del Collell li dongui forces per a la vida de sacrifici que vá a emprendre i per a ser, un altre dia, membre preclar de la gloriosa Companyia.

Per al Museu.—Del distingit propietari de Les Preses, D. Ramón Pujol, n'hem rebut varies monedes que figurarán en la nostra rica Col-

lecció de numismàtica. Entre elles n'hi ha dues de plata, una romana del temps de l'Imperi i l'altre de Pius IX.

També de D.ª Rosita Nicolazzi, de Girona, n'hem rebut varis objectes arqueològics provinents de les excavacions d'Empuries.

A tots grans mercès.

La Colonia Escolar.—Com l'any passat, enguany també passàren al Collell tota la mesada d'Agost els nens que formen la Colonia Escolar sostinguda per l'Ajuntament de Girona. Enguany estava sots la vigilància dels professors nacionals D. Maurici Gelabert, de Banyoles, i D. Pere Pujol, de Molló.

Durant el propi mes, els escolars reberen la visita del Sr. Alcalde de Girona D. Frederic Bassols a qui acompanyava el jove professor del Grup Escolar d'aquella ciutat D. Sebastià Plá. També els visità el membre de la Junta local d'Ensenyança Dr. Gironella.

Felicitació.— La donem ben entusiàstica al ex-alumne l'Alfons Boix i Vallicrosa qui ha sapigut continuar el bon nom de meritíssim escolar que en aquesta Casa se conquerí, en els seus estudis a l'Universitat. Després d'haver sigut llorejat amb una munió de Matricules de Honor en la carrera de Ciències, darrerament ha obtingut el Premi de la Llicenciatura.

Mil enhorabones, que fem extensives a la sua família, molt volguda en aquesta Casa.

De l'Iglesia en construcció

Estat de l'Obra

Desde l'últim BUTLLETÍ tota la feina s'ha fet a l'ala de migdia que, malgrat esser la que va emportar-se'n les primícies, havia quedat la més endarrerida. Ja's pot veure lo que serà l'arcada comú a l'Iglesia i a la Capella de l'aparició, com també la portalada de comunicació amb el Seminari-Col·legi.

Les proporcions de la nau central se van agegantant amb la formació de les pilastres d'aquest indret, no podent amagar la séva amplaria de deu metres que fins are costava de veure.

La fornada d'obra d'aquest istiu ha resultat tan bona, que's pot dir amb tota raó que ha superat en qualitat a les anteriors. Es llástima que la segona no s'hagi pogut acabar per les derrerres plujes; més com que falta tan poc treball, si acás el temps se posa, encara confiém coure aváns de l'hivern.

De pedra en tením de tota mena d'adelantada.

¡Beneïda sia Santa María del Collell que tan fácil ens fa una feina de si tan gran i tan dificultosa!

Subscripció general

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
SUMA ANTERIOR.	37.286'35	D. Martí Clopés (2. ^a veg.) . . .	2
Rt Joan Marcer (2. ^a veg.) . . .	50	D. ^a Teresa Martí (4. ^a veg.) . . .	40
» Angel Guix (4. ^a veg.) . . .	5	» Magdalena Molas Vda. de Serra (en sufragi del seu espòs, ex-alumne d'aquest Col·legi) . . .	250
» Joan Montaner. . .	5	D. ^a Maria C. de Boxa . . .	50
» Jaume Masot (2. ^a veg.) . . .	25	D. ^a Dolors Vilardell de Clotas (2. veg.) . . .	5
» Pere Prats. . .	5	D. ^a Dolors Cantaloesella . . .	5
» Isidre Riqués (5. ^a veg.) . . .	7'50	D. Pere Canals . . .	5
» Miquel Masó . . .	25	» Josep Salleras . . .	45
» Miquel Gimbernat (2. ^a veg.) . . .	3	» Joaquim Busquets . . .	5
» Narcís Cros . . .	5	Srt. Pere Padrós . . .	5
» Josep Juanola (4. ^a veg.) . . .	40	D Salvador Bonet . . .	50
D. Lluís Pons . . .	4000	» Joaquim Prats. . .	10
Exm. Sr. Ramon Planiol i donya Clara Padilla de Planiol (2. ^a veg.) . . .	4000	» Miquel Muns . . .	5
Srt. Valentí Planiol . . .	400	» Pere Riu (en acció de gracies) . . .	50
Srets R. i C Planiol . . .	25	» Tomás Figueras (2. ^a veg.) . . .	400
D. ^a Mag. ^a Arcelos de Planiol . . .	25	» Miquel Isern . . .	40
D. Josep Pitchot . . .	25	» Jaume O'iveras (2. ^a veg.) . . .	5
» Josep Casadevall (2. ^a veg.) . . .	400	» Agustí Encesa (5. ^a veg.) . . .	25
D. ^a Joaquina Casadevall (2. ^a v.) . . .	400	» Vicens Laqué . . .	30
D. Joan Arbat (3. ^a veg.) . . .	5	» Jaume Matas . . .	40
» Paulí Montaner . . .	5	Una devota de Cervera . . .	25
» Joan Tàrragó (fill) . . .	5	Germans Frigola de Mata . . .	7
» Antoni Comas. . .	46	Una persona piadosa de Montevideo . . .	45
» Joan Vila . . .	2	En sufragi de D. ^a Maria Suñer . . .	4
» Josep Caballé (pels seus difunts) (3. ^a veg.) . . .	5	En sufragi de D. Josep Perxés . . .	400
» Josep Puig . . .	45	En sufragi del Rt. Francisco Perramón . . .	2'50
» Josep Perpiñá . . .	40	En sufragi del Rt. Tomás Rovira . . .	50
» Josep Rocalba y familia . . .	50	Un sacerdot ex-alumne (2. ^a v.) . . .	35
» Eduart Feliu . . .	25	Un devot (per a obtenir una gracia espiritual) . . .	5
» Albert Albert . . .	250	Srt. Albert Sellés . . .	5
» Josep M ^a Ros . . .	3	» Joaquim Selles . . .	5
» Jaume Puxán (2. ^a veg.) . . .	25	D. ^a Narcisca Gibert (2. ^a veg.) . . .	40
» Josep Bosch . . .	40		
» Antoni Tomàs . . .	25		
» Josep Pérez Xifra . . .	150		
» Lluís Tasis. . .	5		
» Francisco Costa (6. ^a veg.) . . .	43		
		SUMA.	61.361'35

Subscripció mensual

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
Claustre de Professors.	59	Rt. Salvador Plana	4
M. I. Sr Josep Morera	40	» Jaume Arcelos.	5
Rt. Sebastiá Puig	2	» Josep Jordá Durán.	2
» Josep Burch	4	» Arseni Griera	4
» Josep Jordá	4	» Esteve Espuña.	4
» Joan Obrador	2	» Benet Gimbernat	4
» Josep Pol	4	» Andreu Compta	4
» Anton Figueras.	2	» Josep Oliver	2
» Josep Esparch.	3	» Enric Murtra	2
» Josep Casas	4	» Hermenegild Bosch	4
» Joan Planella	4	» Antoni Pijoan	4
» Josep Castelló	4	» Francisco Calderó	4

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
Rt. Jaume Busquets	2	D. Josep Boris	1
» Francisco Puigmal	1	» Joan Geli	2
» Francesc Sala	2	» Baltasar Molar	1
» Josep Mundet	2	» Josep M. ^a Montaña	1
» Antón Cullell	1	» Josep Casadevall	1
» Jacinto Terriscabris	0'50	» Josep Adroher	1
» Marián Freixa	1	» Antoni Comas	1
» Miquel Marqués	1	» Jaume Figueras	1
» Joaquim Mercader	1	» Joan Viñas	1
» Josep Masachs	1	» Josep Costa	0'50
» Ramón Canadell	1	» Felip Pla	1
» Miquel Planella	1	D. ^a Dolors Rovira	1
» Antón Adroher	1	» Francisca Castellá	1
» Joan Valls	1	» Maria Alúm	1
D. Narcís Casademont	5	» Rita Cargol vda. Plá	1
» Joaquim de Espona	1	» Francisca Jorba de García	1
» Francisco Mas	0'20	» Ramona Sallent v. Roselló	1
» Josep Fernández	1	» Angela Corcoy	1
» Pere Desmiquels	0'25	» Teresa Martí	1
» Josep Garriga	1	» Josepa Larumbe	1
» Josep Compta	5	» Modesta Negre	2
» Ramon Adroher de Viladesens	5	» Raimunda Coma v. Capella	1
» Jaume Planiol	5	» Angela Turbau vda. Coll	1
» P. G.	0'50	» P. A.	1
» Jaume Corcoy	1	» Dolors Encesa de Batlle	1
» Pere Masnou	2'50	» Ant. ^a Fontacaba de Gabarró	1
» Rafel Garriga	2	» Hermenegilda Albert	1
» Joan Gifre	2	Srs. Rafel i Lluís Juli	1
» Benet Bosch	2	Sret. Santiago Figueras	1
» Marián Manich	1	» Llorenç Bros	1
» Miquel Font	1	» Francisco Costa	0'50
» Ignasi Font	1	» Andreu Taberner	1
» Agustí Bassedas	1	» Joan Colomer	1
» Enric Valarino	1	» Pere Padrós	1
» Pere Coll	25	Família Moret	1
» Joan Llorens	1	Família Nabot, de Vilanant	1
» Francisco Coll	2	Família Monsalvatje	2
» Miquel Verdaguer	5	Família Morell, de Pineda	0'50
» Francesc Jordá	0'25	Família de Pol	2'50
» Antoni Alemany	5	Una devota	2
» Joan Batlle	1	Una devota, de Mieras	1
» Ventura Bosacoma	2	En sufragi de M. Eroles	1
» Narcís Corominas	2	Varis terciaris i terciaries de	
» Josep Rierola	1	Sant Francesc	11'30
» Jaume Doménech Durán	1	La nena M. ^a del Collell Juli Danés	0'50
» Manel Barguñá	2		
		<i>Suma.</i>	266'00

Subscripció popular

Chors de deu persones a deu céntims per cap mensuals

<u>Pobles</u>	<u>N.º del chor</u>	<u>Celadors</u>
Arbuçias	43	D. ^a Adelaida Corominas
	107	D. ^a Maria Masferrer
Bagur	4	Srta. Maria Pi
	8	Srta. Isabel Corp
	6	Srta. Merce Corredor
Balenyá	49	Srta. Carme Puigrefagut

Banyolas	91	Srta. Angela Rovira
	10	Srta. Joaquina Rovira
	50	Srt. Francisco Estartús
	106	Srta. Margarida Tarradas
	125	D. Ramón Boix
Barcelona	63	Srta. Carme Borrell
	24	D. ^a Julia Llopis Vda. de Casagenas
	44	Srta. Enriqueta Girona
	35	Srta. Antonia Ribas
	19	Srta. Catalina Codina
	40	Srta. Maria Junyent
	78	D. ^a Maria Llopis de Soler
	95	Srta. Francisca Albín
	96	Srta. Maria Claro
	97	Srta. Emilia Santasusagna
	126	Srta. Pilar Ribas
	129	Srta. Maria Teresa Sabaté
	120	Srta. Caritat Vilar
	121	Srta. Encarnació Porta
	124	D. ^a Lourdes Figa de Sabata
	137	D. ^a Teresa Verges de Masriera
	26	D. ^a Aurelia Miralbet
	138	Srta. Esperança Casanovas
Besalú	58	Srta. Mercè Busquets
	66	Srta. Dolors Costa
	72	D. ^a Carolina Olivet de Brugués
	32	Srta. Francisca Prat
Blanes	9	Srta. Adela Roura
	109	Srta. Maria Bitlloch
Bordils	71	D. ^a Concha Guytó Vda. de Prim
	130	Srta. Catarina Coll
Canet de Adri	15	D. ^a Francisca Jorba de Garcia
	61	Srt. Josep Garcia
Canet de Mar.	4	D. ^a Joaquina Carbonell
Cassá de la Selva	38	Srta. Anita Dausá
	62	Srta. Concepció Dalmau
	142	Srta. M. ^a dels Dolors Gábana
	33	Srta. Lourdes Granell
	140	Srta. Lola Bota
Castelló de Ampurias	83	Srta. Maria Teresa Mayor
	82	Srta. Sofia Mayor
Castelltersol	134	Srta. Montserrat Fargas
Cistella	69	D. ^a Anna Arnau Vda. de Albert
Falgons	64	Srta. Maria Plantès
Figueras.	47	Srta. Josefina Florí Darnés
Fonteta	27	Srta. Anita Poch
Girona	36	Srta. Francisca Adroher
	28	D. ^a Maria Aragonés
	57	D. Joan Amich
	56	D. ^a Rita Cargol Vda. de Pla
	25	Srta. Maria Lluïsa Carreras
	3	Srta. Carme de Espona
	45	Srta. Rosita Nicolazzi
	59	Srta. Dolors Prat
	31	Srta. Conchita Pujadas
	42	Srta. Consuelo Serra
	75	D. Martirià Vila
Hospitalet de Llobregat.	37	Srta. Montserrat Isern
Hostalrich	67	D. ^a Maria Casals
	17	Srta. Joaquina Serras
La Bisbal	51	D. ^a Maria Carabús Vda. de Cuffi
	52	Srta. Consuelo Cuffi
La Escala	132	D. ^a Adelaida Parnau

La Garriga	20	Srta. Filomena Iglesias
Las Presas	44	D. ^a Joaquina Arnau de Juli
	34	D. ^a Maria Soler de Pujol
La Sellera	85	Srta. Gracia Peracaula
Lladó	79	Srta. Anna Maria de Falgás
Llagostera	84	D. ^a Dolors Estartús Vda. de Garrido
	98	Srta. Leonor Fàbrega
Llansà	118	Srta. Pilar Ballesta
Manlleu	18	Srta. Maria Rierola
Masnou	29	Srta. Francisca Bosch
	21	Srta. Julita Vidal
Mataró	112	Sra. Ursula Artigas
	139	D. ^a Antonia Roldós
Mieras	68	Srta. Nuria Teixidor
	105	Srta. Joaquina Abel
	46	Srta. Mercè Busquet
Montagut	111	Srt. Lluís Blanch
Olot	5	Família Llosas
	88	Srta. Mercè Puigdevall
	48	Srta. Concepció Vayreda
	108	Srta. Pilar Mir
	117	Srta. Manela Legares
Palau-solitar	135	Srta. Maria de Arévalo
Palautordera	41	Srta. Concepció Riu
Palau de Santa Eularia	128	Srta. Lolita Clotas
Parets de Ampurdá	140	Srta. Concepció Alsina
Perelada	131	Srta. Celia Casellas
Pineda	42	Srta. Antonia Morell
	43	D. ^a Concepció Puig
Pont Major	133	D. ^a Carme Vivas
Port-Bou	127	Srta. Esperança González
Pujals dels Caballers	60	Srta. Concepció Geli
Pujarnol	76	Srta. Pilar Frigola
Riudaura	90	Srta. Josepa Bataller
	92	D. ^a Petronilla Puig
	86	D. ^a Antonia Roquer
Romanyà de Ampurdá	54	Srta. Pilar Romans
Sabadell	53	Srta. Pilar Parcerisa
	136	D. ^a Amalia Mainou
Salt	94	Srta. Concepció Coll
Sarrià (de Barcelona)	116	Srta. Nuria Guarro
	41	D. ^a Ursula Artigas
Sant Feliu de Guixols	115	D. ^a Mercè Barraquer de Burch
Sant Feliu de Pallarols	55	D. ^a Gertrudis Fàbrega
	114	Srta. Leonor Bastons
Sant Jaume de Llierca	80	Srta. Aniceta Costa
	102	Srta. Amalia Durán
	103	Srta. Dolors Durán
Sant Julià de Ramis	39	Srta. Pietat Arnau
Sant Miquel de Campmajor	93	Srta. Maria Xampró
	100	Srta. Nuria Estany
Sant Pol de Mar	23	Srta. Ramona Planiol
	22	Srta. Antonia Planiol
	7	Srta. Presentació Vila
Sant Privat de Bas	143	Srta. Lluïsa Genover
Santa Eugènia de Berga	144	Srta. Roser Colomer
Santa Pau	99	Srta. Mercè Vila
Tarrassa	81	Srta. Assumpció Gibert
	149	Srta. Dolors Borràs
Terradas	46	Srta. Rosa Estartús
Terradellas	89	D. ^a Maria Trias de Ros
Torn	73	Srta. Joaquina Batlle
	30	Srta. Teresa Mercader

Tortellá	401	D. ^a Maria Vila
Ullastret	70	Srta. Concepció Albert
Ventatjol	2	Srta. Engracia Casademont
Vilablareix	77	D. ^a Dolors de Pont de Gispert-Sauch
Vilamalla	123	Srta. Rita Capó

Total: 137 chors

NOTES:

- I. Ademés de la Benedicció apostólica mes amunt anotada, els cooperadors a la obra participarán de les gracies següents: Cinquanta dies d'indulgencia concedits per l'Illm. Prelat de la Diócessi, una Missa que es celebrara cada dissapte, *Memento* dels Rvnts. Sacerdots del Collell, Comunió freqüent dels col·legials i salve quotidiana.
- II. Les almoines poden fer-se per conducte de qualsevol membre de la Junta i en els llocs següents:
 - A Girona.—Llibreries de Vda. Franquet i de F. Geli.
 - A Barcelona.—D. Lluís Codina, carrer del Bisbe, 2 bis.
 - A Olot.—Llibreria de Ramón Bonet.
 - A Figueras.—Rvnt. Dr. D. Josep Jordá.
 - A Vich.—D. Marián de Rocafiguera, P. Major, 24.
 - A Banyolas.—D. Teodor Masgrau, Farmacèutic.
 - A La Bisbal.—D. Ferreol Vila, carrer Mesuras.
- III. Previ avís dels Rvnts. Sacerdots se cobrarà també dels seus respectius apoderats a Girona.

Nostres amics difunts

- D. Josep Perxés, pare dels ex-alumnes Jaume i Pere, a Agullana.
- D. Joaquim Sala, germà del ex-professor Rnt. Josep, a St. Ciprià de Vallalta.
- Rnt. Miquel Vilar, ex-superior d'aquesta Casa, a St. Martí de Llémana.
- D. Miquel Prat, pare del ex-alumne Agustí, a Besalú.
- D. Pere Frigola, ex-alumne, a Pujarnol.
- D. Frederic Garcia Llorca, a Málaga.
- D.ª Margarida Pagès de Suñer, mare del ex-superior d'aquesta Casa, Mossén Miquel, a Torn.
- D. Joan Cardelús, ex-alumne, a Olot.
- Srta. Concepció Palau, a Banyolas.
- D.ª Dolors Miralpeix, esposa del ex-alumne Ramón Viñas, a Anglès.
- D.ª Joaquina Trilla, a Olot.
- D. Miquel Manté, ex-alumne, a Tortellá.
- Mn. Manel Iglesias, ex-alumne, a Bordils.
- Srta. Angelina Margall, tia del nostre col·legial Josep M.ª Vila, a Barcelona.
- D.ª Margarida Valls, àvia del col·legial Simeó Caba, a St. Llorenç Savall.
- D. Narcís Puigdemont, oncle dels col·legials Josep i Lluís Puigdemont, a Moux (França).
- D.ª Francisca Vda. de Plana, mare del ex-alumne Josep, a Llorá.

— R. I. P. A. —

Al donar a les respectives families nostre condol preguem als lectors del BUTLLETÍ ofereixin algun sufragi a favor d'aquestos difunts. Per a ells resem diàriament un Pare nostre en el Sant Rosari.